

Saue Sõna

INFOLEHT nr. 20 (167)

25. oktoober 2003

Hõimupäevade kaja ulatus ka Sauele

14.–19. oktoobrini peeti soome-ugri rahvaste järjekordseid hõimupäevi, mida Fenno-Ugria korraldas esimest korda juba 1928. aastal. Nõukogude ajal hõimupäevi ametlikult korraldada ei saanud. Hõimuliikumine sai uut hoogu 1989. aastal eestlaste initsiatiivil ning alates 1991. aastast on hõimupäevade korraldaja Fenno-Ugria Asutus. Neid tähistatakse soome-ugri maailmas iga aasta oktoobri kolmandal nädalavahetusel. Hõimupäevad avati Tallinnas Estonia Talveaias.

Tänavu sai hõimupäevade korraldajatele partneriks festival Jazzkaar ja Põhjamaade Ministrite Nõukogu, mis võimaldas ürituse piire laiendada, nagu sõnas ürituse pressikonverentsil hõimupäevade peakorraldaja Jaak Prozes. Hõimupäevad jagunesid kahte ossa. Esimene on intiimsem pool, mille alla käis muistse soome-ugri jutustamis- ja muusikakoolide ürituste korraldamine. Teine oli avalik osa, kus hõimupäevade ja Jazzkaare ühisprojekti “Piirideta Põhjale” raames toimus 14.–18. oktoobrini Tallinnas, Tartus ja Viljandis põnevaid kontserte. Prozes

sõnul oli ka väga ehedaid folklooriansambleid hõimupäevade raames esinemas üksjagu palju. Endistelt Nõukogude Liidu aladelt olid kohal marid, vepsalased, udmurdid, ersad ja mokšad. Rahvalauluansamblid esinesid kõigis Eesti maakondades.

Sauel kõlas mokšakeelne laul

Just selle intiimsema osa raames külastas Saue linna Venemaal Mordvast pärit vokaalansambel *Tolnjat*, kes 15. oktoobril ka suurepärase kontserdiga Saue Gümnaasiumi aulas üles astus. Lauluansambel *Tolnjat*, kelle saateansambli moodustas vaid bajaanmängija, esitas mokša rahvalaule, vanu traditsioonilisi mokša tavadilaule ja kaasagseid autorilaule. Mõned tšaštuška-laadsed laulud meenusid vene folkloori, kuid eks meie sugulasrahva kild suurel Venemaal peab paraku sealse mõjuga arvestama. Tõsi, kontserti juhatanud proua mokšakeelsest jutust ei saanud saalisolijad küll aru, kuid see andis siiski kinnitust, et mokša keel elab ikka edasi. Kontserdi järel tutvusid külalised Saue koolimaja, lasteaia ja päevakeskusega

Hõimupäevadele tulnud Mordva lauluansambel *Tolnjat* esinemas Saue Gümnaasiumi aulas.

ja nende arvamus oli: “Sauel oli sõbralik ja väga meeldiv vastuvõtt ning kohtuti hästi toredate inimesetega”. Mordva vokaalansambli vastuvõtu eest kandis hoolt Saue Linnavalitsus.

Peale eraldi kontsertide sai esinejaid kuulata ka kahel suurel galakontserdil reedel Tartu Ülikooli aulas ja laupäeval Tallinna rahvusraamatukogus. Lisaks festivali

ametlikule osale jätkus hõimupäevade melu ka vabamasse miljöösse. Nende päevade jooksul oli Tallinnas just Kloostri aidas rahvaste õhtud, mis on juba traditsiooniks saanud ja iga aastaga järjest populaarsust võitnud. Ka Sauel käinud Mordva ansambel *Tolnjat* astus seal üles.

Saue Sõna/EPL

Toimus Saue linna maaküsimuste arutelu

9. septembril toimus Saue Linnavalitsuses maaküsimuste arutelu Harju maavanema ja maavalitsuse maaosakonna esindajate osavõtul. Kohtumine leidis aset peale seda, kui peaministri Saue visiidil teavitati Eesti täitevõimu kõrgeimat esindajat erinevate kinnistute uute detailplaneeringute vaidlusküsimustest ning teistest maaprobleemidest, mis takistavad linna elamuehituse ja sotsiaalinfrastruktuuri arengut.

Maavanem Orm Valtson lubas nüüd edastada kõik Saue mured ja probleemid vajalikele ministritele ja ametitele. Arutelu käigus käsit-

lesid asjaosalised linna oluliseid asju objektide nagu kool, lasteaed, Kadaka piirkond, keskuse park jt. Gümnaasiumil oleks vaja lisamaad algklasside ja muusikakooli uue hoone ning jalgpallistaadioni ehituseks. Ümbritsevate kruntide omanikud oleks nõus maade vahetusega, ent linnal vaba munitsipaalmaad pole ja riik ei nõustu Harju maavalitsuse maaosakonna juhataja Jaan Margi sõnul elamumaad munitsipaalomandisse andma, karates väidetavalt sellega hangeldamist. Mark pakkus välja ühe keeruka ja aeganõudva lahenduse, mille üle peab veel erinevates instant-

sides aru pidama.

Harju Maavalitsuse maaosakonna juhataja Jaan Mark pakkus välja, et järgmise etapina peaksid Saue esindajad lähiajal kohtuma tegelike ja lõplike otsustajatega sealhulgas riigi maa-ameti peadirektori Kalev Kanguriga. Lasteaia juurdeehituseks napib samuti maad, kuna vajalik krundi suurus on normatiivses sõltuvuses laste arvust. Et lasteaia külgnev krunt on üldplaneeringus kavandatud elamumaana, arutati ka selle probleemi võimalikke lahendeid.

Kadaka piirkonna planeeringu takistuseks on maavanem oma kir-

jas nimetanud põhjust, et see ei vasta maakonna planeeringu rohelalade teemaplaneeringule ning ei järgi selle 300 meetrist puhvertsooni nõuet ümber Saue tammiku ja mõisapargi. Kõik osapooled olid nõus, et linna territooriumile sellised tsoonid ei sobi ning maaosakond lubas selle küsimuse lahendamiseks tegelda. Lisaks eelnimetatutele käsitleti ka Saue keskuse pargi maaprobleemi, mis tulenevad sellest, et park rajati eelmise linnavalitsuse poolt linnale mitte kuuluvale maale investeringuga 1,7 miljonit krooni.

Aili Mölder

Toimetaja veerg

Tehtud tööd

Tänase Saue Sõna vahele paigutasime lisa-lehe, kus lugeja leiab infot selle kohta, kuidas on arendatud Saue jaanituleplatsi. Interneti Saue kodulehelt torkas silma, et mööduval aastal Sauel tehtud ehitustöödest ei meenunud ühe kirja autorile midagi peale kooli trepi ja söökla remondi. Tõesti – kooli söökla renoveerimine euronõuetele vastavaks oli üsna komplitseeritud töö. Värsken-daks mälu veel lasteaiarühmaruumi ja köögiploki kapitaalremondi osas. Ka eelmise linnavalitsuse ajal ehitatud ujula vajas praak-tööde tõttu tõsist remonti. Suur tegemine oli linnaraamatukogu renoveerimise lõpetami-sega. Ümber ehitati ka Päevakeskuse trepp, kapitaalselt remonditi Tõkke tänava üks lõik, teede jooksev remont ja mitmed muud re-noveerimised, millest kirjutame edaspidi, siinkohal ei tasu märkimist.

Meenutame, et praegune Res Publica, Keskerakonna ja Isamaaliidu esindajate koalitsioon *Liit* on Saue linna juhtinud varsti aastapäevad. Kuidas linnakodanikud tegija-tega rahule on jäänud, selgub tegelikkuses alles kahe aasta pärast toimuvatel kohalikel valimistel. Kõikide poliitikute soov on see, et nende tegevust hinnatakse mitte ainult emotsionaalselt, vaid see tugineks siiski ka tehtud tööde reaalsel hindamisel. Seetõttu on mõistlik linnakodanikele anda ülevaatlikku teavet linnavolikogu otsuste ja linnavalitsu-se tegemiste kohta toetudes faktidele. Lin-navolikogu kinnitas praeguse linnavalitsu-se ametisse 2. novembril 2002 ja sellest joh-tuvalt teeme ülevaate linnavalitsuse tegevu-sest Saue juhtimisel Saue Sõna järgmises numbris.

Lõppev aasta oli Saue jaoks ka väikese juubeli aasta. Linn tähistas oma 10. sünni-päeva. Tänaseks on juubeliürituste kava ammendatud, kõik kavandatud üritused toi-musid plaanitud mahus. Üleriigilist tähele-panu äratas suvel toimunud Improvisatsiooni festival, samuti koos AS Paulig Baltic'uga korraldatud *Maitsete laat*. Igati sümpaatne oli Noortepäev, mille korraldus muutub iga aastaga sisukamaks ja paremaks. Mõni juu-beliüritustest tasub ehk tulevikuski korda-mist, näiteks võiks kaaluda seda nn. *võimupiruka jagamise* puhul, sest see üritus lähendab linnakodaniku linnavõimule vahetu infojagamise kaudu.

Juhan Hindov

Hilised elektrirongid jäävad käigust ära

Harju maavalitsus ja Elektriraudtee AS peavad arukaks Aegviidu, Paldiski ja Riisipere suunal jätta käigust ära hilised elektrirongi alates **26. oktoobrist 2003**. Põhjuseks on rongide vähe-ne kasutamine reisijate poolt.

Reisirong E597 Tallinn-Paldiski väljumise-ga 22:15 jääb ära ja reisijatel on võimalus kasutada Tallinn-Paldiski liinil käigus olevat AS Harjumaa Liinid bussiliini Tallinn-Saue-Keila-Klooga Paldiksi-Keila-Harku-Tallinn, mis väl-jub iga päev Balti jaamast kell 23:00.

Samuti jääb käigust ära reisirong E426 Tal-linn-Aegviidu väljumisega Tallinnast 22:15. Selle asemele soovitatakse kasutada Tallinn-Kehra-Tallinn bussiliini, mille sõiduk väljub

Balti jaamast tööpäeviti 23:00, laupäeval ja pühapäeval aga 22:30. Liini operaatorfirma AS Temprans on lubanud panna liinile suurema bussi.

Reisirongi E539 Tallinn-Riisipere väljumi-sega Tallinnast 21:50 alternatiiviks on Tallinn-Keila rong E589 väljumisega 21:20. Alates 26. oktoobrist saab Keilast edasi sõita Harjumaa Liinide ASi bussiga Keila-Riisipere-Turba, mis väljub Keila raudteejaama bussipeatusest 23:15. Piletihind on 10 krooni marsruudil Kei-la-Turba ja 6 krooni marsruudil Keila-Riisipe-re või Riisipere-Turba.

Saue Sõna

Sauel toimuvad Eesti meistrivõistlused lamades surumises

29. novembril toimuvad Sauel koolihoone suu-res võimlas kell 12.00 Eesti meistrivõistlused lamades surumises. Võistlust ise algab kell 12.30. Siis alustavad võistlust noored ja juuniorid.

Orienteeruvalt kell 14.00 toimub demonst-ratsioon esinemine, kus Eestis elav soome rah-vusest jõutõstja Timo Majuri üritab suruda 300kg. Tulemus oleks maailmaklassist ja suu-rim raskus, mis Eesti pinnal kunagi on surutud.

Kell 15.00 alustavad võistlust mehed. Võisteldakse 11 kehakaalus, kohal on kogu

Eesti selle ala paremik. Võistlustules saab näha tuntud Eesti rammumehi, jõutõstjaid ja kultu-riste.

Võistlust toetavad mitmed ettevõtted ja asutusend nagu Energy Club, PR Firmareklaam, Robocop OÜ, Amazon, Biolab, Saue linnavalitsus ja Metal Gym. Võistluste direktor on Risto Ojapõld ja asetäitja Ants Rosenbaum.

Kaido Leemann

Sauel võib hakata lumetõrjet tegema OÜ Sauemer

Talvetaat näitab juba oma võimu ja tõsine ilm-mamuutus on ilmselt peatselt tulemas. Saue Linnavalitsus korraldas riigihanke Saue linna teede ja tänavate talvise lumekoristuse ja libe-dusetõrje teenuse osutaja leidmiseks. Oma pak-kumised esitas tähtajaks kaks ettevõtet. Linna-valitsuse asjakohane komisjon tunnistas OÜ Saumeri edukaks pakkujaks. Pakkumise tingi-muste kohaselt kuuluvad talvisele puhastami-sele ka bussipeatused ja kõnniteed, mis ei piir-ne eramukruntidega. Eduka pakkuja hinnatase jääb eelmise aasta tasemele.

Asjakohase tööde teostamise lepinguni lin-navalitsusega siiski pole veel jõutud. Seaduse kohaselt on edukal pakkujal aega kaks nädalat leping sõlmida või siis pakkumisest loobuda. OÜ Saumeri juhataja Reigo Ilu ütles Saue Sõ-nale, et alustab linnavalitsusega läbirääkimisi lepingu tingimuste üle, kuid selle allakirjuta-misest on praegu veel vara rääkida. Linnavalitsusest aga kinnitati, et lumetõrje Saue linnas tegemata ei jää mingil juhul.

Saue Sõna

ÕNNITLEME OKTOOBRIKU SÜNNIPÄEVALAPSI!

70	Udo Tomberg	18.10.1933	83	Taisiya Ulitina	17.10.1920
	Pilvi Tomberg	15.10.1933		Loviise Alfred	27.10.1920
	Madis Kutser	03.10.1933	84	Linda Karm	30.10.1919
75	Linda Varik	08.10.1928	87	Arnold Palm	15.10.1916
80	Helme Kermes	07.10.1923	89	Meta Alice Melsas	23.10.1914
	Ermilde Mürsepp	06.10.1923	91	Herta Riimaa	29.10.1912
	Alma-Marie Meister	21.10.1923		Elviine Mets	23.10.1912
81	Heino Kolk	01.10.1922			
	Heino-Jevgeni Reigo	18.10.1922			
82	Julie Kirves	04.10.1921			
	Maria Baškova	17.10.1921			
	Helmur Leppik	20.10.1921			

Linnavalitsus arutas sotsiaalküsimusi, lepingute ja arvete kinnitamist, reservfondist raha eraldamist ja volikogu eelnõusid

Linnavalitsuse 26 istung toimus 03.oktoobril 2003 ja päevakorras olid järgmised küsimused:

1. Küsitluse korras vastuvõetud korraldus 23.09.2003 nr 258 „Arvete kinnitamine“

2. Kinnistu Vana-Keila mnt 2 jagamisega nõustumine.

Otsustati lükata eelnõu järgmisele istungile.

3. Saue Linnavolikogu 11.08.2003.a otsuse nr 74 muutmise.

Otsustati eelnõu tagasi lükata.

4. Laste toidutoetuse maksmine.

Otsustati vastu võtta korraldus nr 259

5. Hooldaja määramine.

Otsustati vastu võtta korraldus nr 260.

6.Saue Linnavalitsuse korrakaitsekomisjoni koosseisu muutmise.

Komisjoni koosseisust arvati välja Aare Hammer ja uueks liikmeks kinnitati Marek Pihelpuu, Falck Eesti AS Harjumaa juhataja.

Otsustati vastu võtta korraldus nr 261

7. Lepingute ja arvete kinnitamine.

Otsustati vastu võtta korraldus nr 262.

8.Alkohoolse joogi jaemüügi lubamine.

Otsustati väljastada AS Olerex, Tule tn 51 alkohoolse joogi jaemüügi luba alkoholi (kogu sortiment) müügiks Saue Bensiinjamas.

Otsustati vastu võtta korraldus nr 263.

9. Reservfondist raha eraldamine.

Reservfondist eraldati 34 710 krooni sõpruslinna Ledoje-Smorum kü-

laliste vastuvõtu korraldamiseks.

Otsustati vastu võtta korraldus nr 264.

10. Tee ehitusloa väljastamine.

Nõustuti tee ehitusloa väljastamisega Pärnasalu tn ja Tule tn ristmiku ning Pärnasalu tänava lõigu Tule tn-st Sauepargi tänavani rekonstrueerimiseks.

Otsustati vastu võtta korraldus nr 265

11.Saue Linnavolikogu määruse eelnõu „ Saue linna 2003.aasta eelarve muutmise ja II lisaelarve“ muutmise.

Seoses täiendavate annetuste laekumisega kõlakoja ehituseks tehti muudatus eelnõus ning esitatakse see parandatud volikogu istungile II lugemisele.

12. Saue Linnavolikogu määruse eelnõu „Saue linna 2004. aasta eelarve“ I lugemine.

Otsustati esitada eelnõu II lugemisele.

13. Saue Linnavolikogu otsuse eelnõu „ Saue Linnavolikogu 19.12.2002.a otsuse nr 23 p 1 muutmise,, läbiarutamine.

Otsustati suunata eelnõu volikogusse.

14.Info

Kõik linnavalitsuse määrused ja korraldused on avalikustatud linnakantseleis.

Linnavalitsus arutas sotsiaalküsimusi, lepingute ja arvete kinnitamist, reservfondist raha eraldamist ja volikogu eelnõusid

Linnavalitsuse 27 istung (erakorraline) toimus 08.oktoobril 2003 ja päevakorras olid järgmised küsimused:

1.Lepingute ja arvete kinnitamine

Otsustati vastu võtta korraldus nr 266

2.Hooldaja määramine

Otsustati vastu võtta korraldus nr 267

3. Saue Linnavolikogu määruse eelnõu „Saue linna 2004.aasta eelarve,, II lugemine

Otsustati nõustuda eelnõuga ja suunata see volikogusse.

Kõik linnavalitsuse määrused ja korraldused on avalikustatud linnakantseleis.

Linnavalitsus arutas sotsiaalküsimusi, lepingute ja arvete kinnitamist, kauplemislubade väljastamist, alaeelarvete siseselt muudatuste tegemist

Linnavalitsuse 28 istung toimus 17.oktoobril 2003 ja päevakorras olid järgmised küsimused:

1.Ostueesõigusega erastatud elumumaa Vana-Keila mnt 67,Saue linn, maa eest tasutud müügihinna tagastamine.

Otsustati vastu võtta korraldus nr 268.

2. Hooldaja määramine.

Otsustati vastu võtta korraldus nr 269.

3. Laste toidutoetuse maksmine.

Otsustati vastu võtta korraldus nr 270.

4. Sotsiaaltoetuste maksmine.

Otsustati vastu võtta korraldus nr 271.

5. Sotsiaalteenuse hinna kehtestamine.

Kinnitati:

* Saue Päevakeskuses pesumasina kasutamise teenustasuks 30 krooni ühe masinatäie eest(alates 01.01.2004);

* Saue Päevakeskuses duši kasutamise teenustasuks 5 krooni ühe korra eest (alates 01.11.2003);

* Saue Lasteaiast Midrimaa valmistoidu ostmise 8.50 krooni ühe portsjoni eest(alates 01.11.2003).

Teenustasudelt laekuv summa kasutatakse Saue Päevakeskuse ja Saue Lasteaia Midrimaa majandamiskulude katteks.

Otsustati vastu võtta korraldus nr 272.

6. Alaeelarvete siseselt muudatuste tegemine.

Vastavalt Valla- ja linnaeelarve seadusele ja lähtudes Saue Linnavoliko-

gu vastavast määrusest ning krediidikäsitajatelt laekunud taotluste alusel otsustati muuta Saue linna alaeelarvete artiklite jaotust.

Otsustati vastu võtta korraldus nr 273.

7. Allüürilepingu sõlmimine.

Otsustati vastu võtta korraldus nr 274.

8.Kauplemislubade väljastamine.

Kauplemisluba väljastati:

* Coldarium Studio OÜ-le, Pärnasalu põik 11, solaariumiteenuse osutamiseks;

* RK Teeninduse OÜ-le, Estonia pst 6,Tallinn, Saue Gümnaasiumi õpilaste toitlustamiseks Saue Gümnaasiumi sööklas ja puhvetis (Nurmesalu 9,Saue linn);

* Oilikom OÜ-le, Tõkke 56,Saue linn, autode hooldus-ja remonditööde osutamiseks Autoteeninduses (Tule tn 24, Saue linn);

* FIE Ejaz Ahmed Malikule rõivaste müügiks Saue Turul (Pärnasalu põik 11,Saue linn).

Otsustati vastu võtta korraldus nr 275.

9. Lepingute ja arvete kinnitamine.

Otsustati vastu võtta korraldus nr 276.

10. Volikogu õigusaktide täpsustamine.

Otsustati eelnõu suunata volikogu istungile.

Kõik linnavalitsuse määrused ja korraldused on avalikustatud linnakantseleis.

Linnavolikogu kinnitas 2003.aasta II lisaeelarve, kehtestas koolieelse lasteasutuse muude kulude vanemate poolt kaetava osalustasu, kinnitas spordiklubidele toetuste taotlemise, määramise ja maksmise korra

Saue Linnavolikogu 15 istung toimus 16.oktoobril ja päevakorras olid järgmised küsimused:

Saue linna 2003.aasta eelarve muutmine ja II lisaeelarve (II lugemine).

Otsustati vastu võtta määrus nr 22.

2. Koolieelse lasteasutuse muude kulude vanemate poolt kaetava osalustasu kehtestamine (III lugemine).

Otsustati vastu võtta otsus nr 85.

3. Saue linna eelarvest spordiklubidele toetuste taotlemise, määramise ja maksmise kord(IV lugemine).

Otsustati vastu võtta määrus nr 23.

4.Saue Linnavolikogu 19.12.2002 otsuse nr 23 p 1 muutmine.

Otsustati vastu võtta otsus nr 86.

5. Saue linna 2004 aasta eelarve (I lugemine)

Kõikidele komisjonidele anti aega üks kuu menetleda eelnõud ja esitada parandused juhtivkomisjonile, kelleks on eelarve-ja arengukomisjon.

6. Arupärimised.

Arupärimised esitas Vello Toomik, ühe volikogu esimehele ja teise revisjonikomisjoni esimehele. Vastused antakse järgmisel volikogu istungil.

Kõik volikogu määrused ja otsused on avalikustatud linnakantseleis.

Lastele mõeldud auto turvavarustus pole iluasi

Tallinna Tehnikaülikooli uuringule tuginedes on tegelikult Tallinnas nõuetekohaselt kinnitatud iga 8-s sõiduautos eriturvavarustust vajav laps, väiksemates linnades ja asulavälistel teedel sõidab turvaliselt vaid 4-6 last 100-st. Viimasel ajal sagedanevad õnnetusjuhtumid, kus sõiduautos sõitvale lapsele on küll vajalik turvatool muretses, kuid last kaitsev vöö on kas lahti unustatud, kinnitatud lapse jaoks liiga lõdvalt või on turvatool hoopis auto pakiruumi unustatud. Nõnda on turvavarustusele kulutatud raha mõttetult tuulde lastud.

Liikluseeskiri ütleb, et

- enne sõidu alustamist peavad sõiduki juht ja sõitjad kinnitama turvavööd;
- lapse sõidutamisel autos tuleb kasutada tema pikkusele ja kaalule vastavat turvatooli, -hälli või muud nõuetekohast turvavarustust;
- sõiduauto esiistmel tohib last sõidutada ainult siis, kui ta on turvavarustuse abil nõuetekohaselt kinnitatud;
- sõiduauto esiistmel last süles sõidutada ei tohi!
- sõiduauto tagaistmel tohib täiskasvanud sõitjal alla 12-aastane laps süles olla ainult siis, kui last süles hoidev sõitja on turvavööga nõuetekohaselt kinnitatud ja kõik autos olevad istekohad on hõivatud.

Auto turvavööd peetakse geniaalseks leiutiseks

Selle lihtsa ja odava vöö efekti seisneb selles, et ta hoiab inimest autoistmel kinni, auto uppisõidul võõratu ei kuku autost välja ning laupkokkupõrke korral ei lenda autosolija esiaknasse. Katsetustega on kindlaks tehtud, et linnakiirusega sõitva auto laupkokkupõrke korral turvavöö garanteerib autosolijale elu. Et kokkupõrke hetkel mõjub inimesele jõud, mille umbkaudne suurus võrdub tema kehakaalu ja kiiruse korrutisega, kaaluks **täiskasvanu** linnakiirusel **50 km/h** kokkupõrke hetkel on umbes **4 tonni!** Laps ema süles kaaluks **500 kilo, esimese klassi õpilane - 1400 kilo.**

Lapsed ei ole siin näiteks toodud mitte juhuslikult. Asi selles, et see geniaalne leiutus lastele ei sobi. Koguni vastupidi - **turvavöö on lapsele ohtlik.** Turvavöö ülemine kinnitus on lapse jaoks liiga kõrge, võib soonida kaela. Ja kuigi uuemates autodes on vöö kõrgus reguleeritav, ei ole see ometi lapsele piisav. Turvavöö on arvestatud täiskasvanud inimese keskmisele kasvule ning see ei tohi olla lõtv, ei tohi olla keerduv, ja et ülemine kinnitus oleks õla kõrgusel. See pärast tuleks lapsele turvavarustuse muretsesemisel arvesse võtta järgnevaid näpunäiteid.

Lapseooteaeg ja väikelaps autos

Last ootava ema turvavöö alumine rihm peaks jooksmas üle reite, ülemine rihm üle rinna. Ära sea rihma risti üle kõhu! Nii tagad võimalikus õnnetuses emahüsi olevale lapsele pehmeima löögi ning oled ka ise kaitstud. Esimesel eluaastal peaks aga laps sõitma turvahällis, selg sõidusuunas. Ka veidi suuremat last tuleks sõidutada selg sõidusuunas paigaldatavas turvaistmes niikaua, kui lapse kaal ja kasv seda võimaldavad, vähemalt 4. - 5. eluaastani. Kõige ohtlikumad on laupkokkupõrked; sellisel juhul püüab keha sõidusuunas edasi kihutada ning "tagurpidi" turvatool pakub enim kaitset.

Parim koht turvahällile on esiistmel, seljaga sõidusuunas, kui olete lapsega kahekesi. Siis saate jälgida ka last. Mitmekesi sõites on lapsel turvalisem olla tagaistmel. Turvaistmele on parim koht tagaistmel, kohal, kus seda saab kinnitada auto kolmepunkti vööga. Ära mingil juhul paiguta last seljaga sõidusuunas esiistmele, kui auto sõitjapoolne turvapadi on aktiivne! Padi avaneb plahvatusega ning võib last surmavalt vigastada. Turvahällil ega -istmel pole mingit mõtet, kui see on autos lahtiselt. Turvavarustus tuleb alati kinnitada istme külge vastavalt juhendile.

Lasteialaps ja algkoolilaps

Veidi suurema lapse jaoks sobib turvaiste, kus laps istub näoga sõidusuunas. Laps ei protesti turvaistme vastu, kui saab aru, et kõrgem iste annab talle parema väljavaate. Ohutuim koht turvaistme jaoks, millel on eraldi vööd lapse kinnitamiseks, on taga keskel. Turvatool tuleb alati istmega kaasas oleva juhendi nõuete kohaselt kinnitada. Turvaistmest väljakasvanud laps saab kasutada auto turvavööd, kuid see peab lapse kehal paiknema õigel kõrgusel, st jooksmas üle rinna ja õla. Vöö, mis jookseb üle kaela, võib kokkupõrkel tekitada ohtlikke vigastusi. Vöö lühendamiseks on kaks viisi:

- Turvavööpadi, millel istudes laps on kõrgemal.
- Turvavöö suunaja, mis juhib turvavöö õigel kõrgusel üle lapse rinna. See on lihtne ja odav vahend ning võiks olla varuks ka neis autodes, kus iga päev lapsi ei sõidutata.

Mehemõõtu laps

Umbes 10aastane laps saab istuda autos samamoodi nagu täiskasvanu. Täpne hetk, mil abivahenditest loobuda, sõltub nii lapse kasvust kui auto ehitusest. Parem siiski üks aasta hiljem, kui üks päev liiga vara.

Heli Joon
Saue linna korrakaitsekomisjon

Kaitseliidu Harju malev tähistas juubelit

Kaitseliidu Harju malev tähistas sel sügisel oma 86. aastapäeva Kuusalu rahvamajas. Pidulik õhtu algas leinaminutitega traagiliselt hukkunud ohvitseri Sven Puuga mälestuseks. Enamus Kaitseliidu liikmeid tuligi pidulikule koosviibimisele otse oma kolleegi muldasängitamiselt.

Nii 1917. aastal nagu ka 1990. aastal tekkisid Kaitseliidu (KL) salgad omaalgatuslikult. Harju malev on oma ajaloos olnud nn *emamalevaks* paljudele: esimest korda 1925. aastal eraldati Tallinn malev, teist korda Kaitseliidu taastamise ajaloos eraldati praegusel etapil 1991. aasta 19. augustil Tallinna ja Rapla malevad ja 1992. aastal eraldus malevast tolle aja suurim Nõmme malev. Kõigile eraldumistele vaatamata oli Harju malev 1993. a. lõpuks ligi 1000 liikmega suurim ja tugevaim.

Kaitseliit saadeti 1940. aastal laiali

Vana Harjumaal Järvakandis aga kuulutati 17. veebruaril 1990. a. Kaitseliit uuesti üle Eesti taaslooduks Kalle Elleri juhtimisel. 1991. a. augustis toimus Moskvas sõjaväeline riigipöõre. Pihkvast hakkas Tallinna poole liikuma tankikolonn. Harju malev koos Nõmme malevkonnaga, kelle pealikuks oli Kalev Ots, asus Televisioonimaja kaitsele. Raadiomaja kaitstes Tallinna malev. Päev hiljem hakkasid saabuma teiste malevate üksused. 1991. aasta oktoobris teostasid

malevad omal algatusel ja suure saladuskatte all esimese õppeoperatsiooni *Toompea tagasivalutamine ja kaitse*, mille käigus suleti äkksööstuga kõik Toompeale viivad teed. Osales 85 kaitseliitlast.

1991. aastal registreeriti Harju malev maakonna ettevõttere-gistris juriidiliseks isikuks ja seda 1931. aasta Riigi Teatajast kopeeritud põhikirja alusel. Seega sai Harju malevast Maavalit-suse poolt tunnustatud 1940. aasta tegutsenud maleva õigus-järglane. 1992. a. aprillis korraldas Harju malev 1343. aasta Jüriöö ülestõusu aastapäeva tähistamiseks salastatud ja kogu KL ajaloos esmakordse aktsiooni Vene sõjaväebaaside vastu. Käsk oli toimetada asja märkamatuks ja mitte mingil juhul tulevahetusse astuda. Operatsioon õnnestus täielikult. Asjaosalised meenutavad ise seda ööd tuulvaikse ja pilvituna ning oma südames suure uhkustundega nagu on kirjeldatud Ed. Bornhøhe raamatus *Tasuja*.

Kaitseliit sai 1992. a. jälle relvad

1992. a. alguses sai Harju malev riigilt oma esimesed relvad, milleks olid 20 Makarov tüüpi püstolit. Tuli uus käsk omandada Vene sõjaväelt relvad, mis olid Eesti riigi omand. Kogu operatsioon toimus 5 minuti jooksul, sest tegutseti täpselt ja hästi ettevalmistatult. Võidupühal 23. juunil 1992. a. a korraldas Harju malev Keila linna keskväl-

Harju maleva kaitseliitlased täidavad ülesannet reservõppekogunemisel. Fotomeenus 2002. aastast.

jakul relvastatud paraadi, kus malev võttis vastu ennesõjaaegse maleva taastatud lipu. See oli üsna julge tegu, sest linna teises servas paiknes tol ajal Vene armee tankipolk ja Eesti oli veel Vene sõjaväebaase täis.

1992. a. juulis toimus Kaitseliidu ajaloos esimene relvastatud kokkupõrge Vene sõjaväega nn *Ellamaa lahing*. Tulistamist oli palju mõlemalt poolt, kuid üllatusena ja õnneks vist keegi ei langenud. Venelastel ei õnnestunud kaitseliitlasti sisse piirata ega relvi tagasi saada. See sündmus suurendas Lääneriikide survet Venemaale oma baasid Eestist välja viia. 1993. a. aprillis tunnistati ka Tallinna Linnakohtus Harju maleva 1940. a. eksisteerinud maleva õigusjärglaseks. 1994. a.

3. aprillil tunnistati Harju malev pärast 50. aastast okupatsiooni taastatuks. KL ülem kinnitas maleva struktuuri.

Maleva hilisemat ajalugu analüüsitakse

Maleva hilisem ajalugu on veel analüüsimata, kuid ka esitatu peaks küllaldane olema, et uhkust tunda meie Harju maleva üle läbi kogu tema ajaloo. Elu areneb pidevates muutustes ja ees ootavad uued sündmused nagu ühinemine NATOga, mis seab uued nõuded kogu riigi kaitsevæele. Kirjapandu on kogunud ja analüüsinud Kaitseliidu Harju malev propagandapealik res kpt Kalev Ots.

Aino Mänd
NKK tegevliige

Hariduspäev Saue oli esimene omataoline meie linnas

Saue Haridusseltsi "Vitalis" eestvedamisel toimus reedel, 10. oktoobril 2003. a. esimene hariduspäeva konverents Saue. Konverentsi motoks oli "Lääne-Harjumaal haridus- ja kultuuriloo radadel". Saue kooli õpilastel ja õpetajatel oli võimalus kuulata 11 erinevat ettekannet ja nautida näitemängu Risti Põhikooli õpilaste esituses.

Konverentsi avasõnade järel esines ettekandega Saue Gümnaasiumi ajalooõpetaja Mart

Tamberg, kes käsitles Saue esimese koolijuhataja Priidu Kochtitsky tegevust ja elukäiku möödunud sajandi algusaastatel. Saue koolist 1921-1974. a. kõneles teenekas õpetaja Hella Anni ja Saue Gümnaasiumi tegevusest aastatel 1985-2003 emakeele õpetaja Anu Kell.

Hariduskonverentsil saime teada palju huvitavat Keila ümbruse haridusloost (õp. Rutt Kukner), Keila kiriku ja kalmistu ajaloo (kirikuõpetaja Joel

Siim), Kernu valla haridusloost (õpetajad Leili Orumäe ja Ene Rooma), Saku kandi haridusloost; Risti põhikooli ajaloo (Krista Kohtla) ning ülevaadet Keila-Joa Sanatoorsest Internaatkoolist (õpetaja Helgi Sema).

Arvestades konverentsi teemat, tahab Haridusselts Vitalis välja anda ka laiendatud ettekannete kogumiku, kaasates siia kõiki Lääne-Harjumaal koole. Siinkohal suur tänu kõigile esi-

nejatele ja organisaatoritele, kelle abil hariduskonverents teoks sai. Saue Haridusselts kutsub kõiki huvilisi tutvuma seltsi koduleheküljega (<http://hot.ee/shs>) ja ühinema seltsi tegevusega, sest ees ootavad seltsi Talvapäevad, kus teemaks juba tänapäeva hariduselu.

Jaan Palumets
Saue Haridusseltsi esimees

Sauel lõppes projekt *Laps ja loom*

7. oktoobril toimus Saue raamatukogus loomakaitsepäeva üritus, mis lõpetas projekti *Laps ja loom*. Palusin Eesti Loomakaitse Seltsi liikmel ning Saue projekti teostajal Helgi Saarel selgitada, mida lapse ja looma projekt endast kujutab ja miks seda vaja on?

Kaks aastat tagasi algatas Eesti Loomakaitse Selts projekti „Laps ja loom“, et lapsi juba maast madalast harjutada lemmikloomadega ning õpetada neljajalgsete sõpradega õigesti ümber käima. Loomakaitse olemust selgitav projekt koosneb neljast teemast: mis on loomakaitse; laps loomaga kodus; laps loomaga õues; laps ja võõras loom. Neil teemadel koostati voldikud, mis aitavad erinevaid probleeme lahsti seletada. Näiteks viimase teema voldik koosneb nõuannetest, kuidas suhelda võõra lemmikloomaga; mida ei tohi teha ja mida teha, kui loom vajab abi; kuidas

kaitsta oma looma või ennast võõra looma eest ning kuidas kaitsta võõrast looma pahatahtlike inimeste eest. Iga voldik lõpeb reeglitega, mida igati peaks teadma. Lapsed töötavad voldiku loomakaitseja või õpetaja abiga läbi ning reeglid jäävadki meelde.

Kuidas jõudis projekt Sauele ja mida siin tehti?

Esialgu käis projekti töö kaheksas Tallinna koolis, nende hulgas ka vene koolides. Nii laste kui õpetajate ja isegi pedagoogika ülikooli õppejõudude poolt oli elav tagasiside. Nii otsustasin tuua projekti ka Sauele. Õpetaja Merike Sauliga valisime välja kaks algklassi ja tunnid, mille raames loomakaitsest vestelda. Läbisime selliseid teemasid nagu inimene ja loom, minu lemmikloom, kaitsetud loomad meie ühiskonnas, kasid tänaval jt. Koolivaheajal ja vabal ajal said lapsed ülesande tegekkuses mingit teemat jälgida ning

teha oma vaatluste põhjal luuletus, jutt või joonistus. Nad leidsid palju elulisi näiteid ning avaldasid elutermeid mõtteid ja arvamusi.

Projekti „Laps ja loom“ lõppakordiks sai loomakaitsepäeva tähistamine 7. oktoobril Saue raamatukogus. Üritusel tutvustati loomakaitsepäeva ideed ja läbiviidud projekti, autasustati parimaid, kuid kommist ei jäänud ilma ükski projektis osalenu. Premeeritud lapsed lugesid paremaid luuletusi ning kõlas isegi üks tangorütmis laul. Ka linnapea Jaan Moks rääkis oma kokkupuudetest loomadega. Lastele anti võimalus näidata, mis neile õpitud oli meelde jäänud ning avati projekti raames tehud tööde näitus.

Tänu kellele projekt teostus ja kas seda on kavas jätkata?

Projekti mõtles välja ja voldikud koostas Eesti Loomakaitse Selts. Põhirahastaja oli Kultuur-

Projekti *Laps ja Loom* teostaja Helgi Saar koos projektis osalenud lastega üritusel Saue raamatukogus.

kapital, tuge saime ka Saue linnavalitsuselt, härra Peeter Luigelt ja proua Marika Salult. Edaspidi tahaks lastega loodusmatku korraldada ning kutsuda Sauele esinema erinevaid loomadega kokkupuutuvaid spetsialiste nagu zooloog Aleksei Turovski, filmimees Arvo Iho ja mõne loomapsühholoogi.

Aili Mölder

Roheline Ring on jäätmete liigiti kogumine

Kõik me suudame säästa loodust, et püüda järeltulevatele põlvkondadele puhas elukeskkond, kui muudame veidi oma igapäevaharjumusi. Inimese elu on lihtne - tarbime ja viskame ära, tarbime ja viskame ära. Paraku ei mõtle me argielus, kust kaubad tulevad ja kuhu tarbimisjäätmed lähevad. Me rõõmustame, kui üle Eesti kerkib aina uusi suuri kaubanduskeskusi, mille riivulid on täidetud laia kaubavalikuga. Seejuures näitavad aga prognoosid, et näiteks plastpakendite kasutamine suureneb aastast ligi 10 protsenti.

Tootmistegevuse käigus kulutatakse suurel hulgal väärtuslikke loodusvarasid, paraku mitmeid kordi enam, kui looduse taastamisvõime suudab taluda. Mitmed rahvusvahelised keskkonnauuringud viitavad sellele, et loodusvarad on otsa lõppemas. Täna on olemas jõudnud murrangulise ajajärku, kus peame teadvustama olukorra tõsidust ja astuma sammu edasi, kui soovime, et ka meie lastelapsed ja nende lapsed võiksid nautida puhas loodust.

Vähenda jäätmeteket ja sorteeri jäätmeid

Keskmine eestimaalane tekitab aastas umbes viis 600-liitrist konteineritäit jäätmeid. Meie keskkonnahoidlik käitumine saab alguse kaupluses, kui valime toote, mis on minimaalselt pakendatud, mille pakendit on võimalik korduvalt

kasutada või taaskasutada. Jäätmetestatistika näitab, et iga Eesti elanik tekitab keskmiselt 85 kg pakendijäätmeid aastas. Eestis taaskasutatakse täna ainult 10 -15 % pakendijäätmetest, s.o. ca 19 000 tonni. Samas on võimalik kokku koguda ja taaskasutada 80% kõikidest pakendijäätmetest. Euroopa Liidu pakendidirektiivi kohaselt peaks Eesti kogu pakendite massist taaskasutama 50 protsenti.

Tagamaks võimalikult suurt taaskasutamise määra, tuleb jäätmeid liikide järgi eraldi koguda. Pakendijäätmete valikkogumise- ja taaskasutussüsteemi väljaarendamiseks ja edendamiseks luuakse Eestis uued seadusandlikud alused. 2004. aastal kehtimahakkav uus pakendiseadus toob kaasa ranged kohustused ja nõuded, millega tuleb arvestada juba täna. Seaduse projektis on kirjas, et pakendijäätmete tekitaja on kohustatud pakendijäätmeid liigiti koguma, vältimaks nende segunemist muude jäätmetega. Omavalitsuste kohustuseks on oma haldusterritooriumil korraldada pakendijäätmete liigiti kogumist ja sortimist ning ka asjakohast nõustamist.

Valikkogumine aitab säästa ka raha

Jäätmete valikkogumine annab ka majanduslikku kasu. Vanad ja keskkonnohtlikud prügilad sulletakse ning avatakse uued, rangele keskkonnanõuetele vastavad

jäätmekäitluskeskused, kus lades-tushinnad on mitmeid kordi kallimad kui täna. Pakendite mahuosa olmejäätmetes on kuni 60%. Kallist ladestustasutasi ei pea maksma taaskasutatavate pakendijäätmete eest, kui need vastavalt nõuetele sorteerida tavalisest prügist eraldi. Valikkogumisega vähendame oluliselt prügimäele viidavat jäätmekogust ning ei saasta ega koorma keskkonda. Valikkogumise teel kogutud taaskasutatavad materjalid töötatakse ümber uuteks toodeteks või energiaks. Näiteks, kogudes 1,5 konteineritäit ehk 70 kg vanapaberit, säästame ühe kasvava puu. Reaalset keskkonnahoidu näitavad aruanded motiveerivad inimesi jäätmeid liigiti sorteerima, sest nad näevad oma panust keskkonna säästmisel.

Pakendijäätmetest kogutakse Eestis taaskasutamise eesmärgil paberit ja pappi, klaaspudeleid ja purke, plastist pudeleid ja kanistreid, kilet, metallist joogipurke ja kartongist joogipakendeid. Kõige efektiivsem on jäätmete liigiti kogumine nende tekkekohas. Sorteerimise käigus tuleb hoolega jälgida sorteerimise nõudeid, mis pakendid sobivad ja mis ei sobi asetada vastavasse konteinerisse. Kõik konteineritesse kogutud materjalid lähevad järelsorteerimisse. Kõrgete järelsorteerimiskulude vältimiseks on majanduslikult kasulik eraldada taaskasutatavad pa-

kendid mitesobivatest juba tekkekohas, sest kõiki pakendiliike pole täna veel võimalik või otstarbekas taaskasutada.

Jäätmetele uus elu

Liigiti kogutud taaskasutatavad jäätmed töödeldakse Eestis või välisriikides. Taaskasutatavast klaastarast valmistatakse Järvakandi klaasitehases uusi klaaspudeleid, klaasijäätmetest toodetakse ka klaasvilla. Plastpudeleid töödeldakse Eestis spetsiaalsetes tehastes, kus nad pestakse ja purustatakse helvesteks. Plastiherbed eksporditakse Aasiasse või Euroopasse, kus neid kasutatakse uute plastesemete tootmiseks ning tekstiilitööstuses. Ka metallpurgid eksporditakse välisriikidesse, kus nendes toodetakse näiteks metalltorusid ja mootoriosi. Kvaliteetne paber ja papp sorteeritakse Eestis vastavalt kvaliteedinõuetele, pressitakse kokku ning eksporditakse Leetu ja Soome. Vanapaberist toodetakse ajalehe- ja pehmepaberit ning lainepappi. Vähemkvaliteetsest paberist valmistatakse Eestis soojusvilla, mida kasutatakse soojustamiseks ehitustöödel. Kartongpakend põletatakse ja sellest saadakse soojusenergiat.

**Maren Pärn
Ragn-Sells AS turundus- ja müügijuht**

Pidu kui pillerkaar

On juba traditsiooniks saanud, et sügisel korraldab Päevakeskus koos Huvikeskusega kooli saalis sügispeo. 17. oktoobril oli ka sel puhul ilm ilus. Suur hulk pidulisi oli kaunites rahvarõivastes, osa linnakodanike kleitides ja publiku pidurõivais. Ja pidu algaski Rukkilille ansambli lauluga, seejärel täitsid Vokiratta naised pörandi oma tantsukeerutamise pidu oli käivitunud ja teadagi oodati kutsutud külalisesinejat. Ja seal ta tuligi – Ervin Lillepea, nii oma-mehelikult, Saue oma “poisina”. Kitarri kokkusulanuna kõlas ta laul: “Ma teile laulan, sest muud ma ei oska”.

Tõsi, tõsi – laulda ta oskas. Sujuvad popurriid tuntud lauludest, täispikad laulud, laul muusikalist “Viuldaja katusel”, Rimmeli tekstile loodud värske abielumehe seikluslaul, ei jäänud laulmata ka kuulsakslauldud “Tule, õeke, sõidame koju” ja palju muudki. Neist mitmed laulja enda loodud. Publik kuulas ja elas vaimustusega kaasa. Nii lihtne ja ilus, südamest südamesse. Ei osanud loota, et tuntud ja hõivatud laulja nii pika kava esitab. Ei mingit väsimust ega lisapalade jaoks pikki palumisi oodates, lihtsalt laulis veel ja veel. Kuulajad olid heldimult vaimustuses.

Puuetega inimeste võimlemisrühm väsimatu Elena Kalbuse juhendamisel esitas humoorika võimlemiskava mereleminekest. Ja nii need meremehesärkides võimlejad merd kündsid. Tore, et selline omanäoline esitus eeskava rikastas. Tähelepanelikult kuulati ära Helmut Karini monoloogluuletus, pikk ja sisukas. Paika oli pandud Saue 10 aasta elu ja pilt tänapäevast. Kui Saue Simmajate tantsutrupp hoogsalt pörandale tuiskas, naiste jalad vaevu pörandat puudutamas ja mehed mehiselt neid lennutamas, ohkas enamik publikust: “Tahaks ise ka segarühmas tantsida”. Parim tunnustus, mida üldse võib teenida.

Linnapea hr Moks oli tulnud pidulisi tervitama ja ka tema nautis koos pidulistega toredat eeskava. Kuna esinesid ju ainult Saue oma tegijad, siis võib rõõmuga tõdeda, et peokava oli kõige paremas mõttes meie linna isetegevuse ülevaatus. Kõik tegijad väärivad esikohta. Ilusa peo lõpetuseks mängis tantsumuusikat kapell Harald Matvei väsimatul juhendamisel. Jalakeerutajatest pörandal puudust ei olnud. Igaljuhul tunnustus ja tänu tegijatele.

Koidula Soosalu

Voolukatkestused Saue tarbijatele

Teadaolevad voolukatkestused Saue linnas.

Edaspidi jälgi <http://www.energia.ee/java/servlet/katkestused.Main>

Asukoht	Algus	Kestvus tundi
Aiamaa tn. 9, 11, 16-22, 24; Tammetõru alajaama tarbijad.	20.10.03 9:30	8
Kivipõllu tn 3-13; Mõõdu alajaama tarbijad.	20.10.03 10:00	2
Kivipõllu tn. 3-13; Mõõdu alajaama tarbijad.	28.10.03 10:00	2
Rauna tn. tarbijad Tõkke tn. ja Puidu tn. vahel v.a. 34 ja 36. Mõõdu alajaama tarbijad.	28.10.03 10:00	2
Tõkke tn. 47-55 (paaritud nr.-d); Kivipõllu alajaama tarbijad.	10.10.03 13:00	4
Kivipõllu tn. 30, 30A; Kivipõllu alajaama tarbijad.	10.10.03 13:00	4
Koore tn; Saue rtj alajaama 10. fiidri tarbijad.	27.10.03 8:29	8
Rauna tn. tarbijad Tõkke tn. ja Puidu tn. vahel, v.a. 34 ja 36; Mõõdu alajaama tarbijad.	20.10.03 10:00	2
Tõkke tn. 29, 31, 16-22 (paaris nr.-d); Mõõdu alajaama tarbijad.	20.10.03 10:00	2
Tõkke tn. 29, 31, 16-22; Mõõdu alajaama tarbijad.	28.10.03 10:00	2

Pühapäeval etendub Saue Mõisas näidend *Harala elulood*

Toompea Noortekoda korraldab etenduste tuuri *Harala elulood*, mille eesmärk on toetada Ida-Virumaale Mäetaguse valda Kiikla mõisa rajatavat lastekodu. Oleme saanud kokkuleppele Saue Mõisaga, et saame korraldada mõisa ruumides **etenduse pühapäeval, 26. oktoobril algusega kell 17.00**. Oleme eelnevalt kasutanud erinevates linnades ja maakondades prominentide, poliitikute, sportlaste, vallavanemate, linnapeade jpt. abi ehk täpsemalt, nad on olnud osatäitjad selle etenduses. Kui tuli jutuks, et järgmine etendus läbi viia Sauel, siis kuna ma ise olen Saue linna elanik, võiks keegi Saue inimestest etenduses kaasa teha.

Mõni sõna ka etendusest ja kes me üldse oleme: Etenduse “Harala elulood” on Mats Traadi loodud materjali põhjal kokkupannud ja lavastanud Eesti Harrastusteatri Liidu president Jaan Urvet. Etendust mängib KATEater, mis on sotsiaalse suunitlusega projektiteater. Teatri seni suurim õnnestumine on Alonso Alegria “Niagaara”, mida mängiti menukalt Tallinna Botaanikaaias. Etenduses mängivad harastusnäitlejad. Kaasa teevad ka kaks professionaalset näitlejat – Tõnu Oja ja Arvi Mägi. Kaasatud on ka erinevad avaliku elu tegelased. Seni on mängitud 5 etendust Kiikla lastekodu toetuseks. Kaasa on teinud Kristiina Ojuland, Maret Maripuu, Rapla linnapea Are Heinvee, Narva Linnasekretär Ants Liimets. Oma nõusoleku etenduses osaleda on andnud veel Jaak Allik ja Jaak Mae.

Kiikla lastekodu on Eestis ainulaadne projekt. See on eraalgatuslik ja isemajandav keskus,

mille juurde rajatakse tootmis-kompleks, hotell ja konverentsikeskus. Keskuse eesmärk on vähendada tänavalaste ja tööpuuduse probleemi Ida-Virumaal. Lastekodu kohta saab parima ülevaate aadressil: www.opengate.ee

Projekti koordineerib Toompea Noortekoda. Toompea Noortekoda on isikute vabatahtlik, tulu mitte-taotlev ühendus, mille eesmärgiks on liikmete sotsiaalse vastutustunde arendamine ja juhi võimete kujundamine, vabale ettevõtlusele kaasaaitamine, ettevõtluse eetika kujundamine, ühiskonna arengus toimivate positiivsete protsesside toetamine ja rahvusvahelise suhtlemise arendamine. Toompea Noortekoda on Eesti Noorte Komertskoja täieõiguslik liige ning samal ajal kuuludes rahvusvahelise organisatsiooni Junior Chamber International koosseisu. Tutvustus www.toompeanoortekoda.ee Teatriprojekti eesmärk on pöörata avalikkuse tähelepanu Kiikla lastekodu rajamisele, et leida võimalikke uusi rahastajaid. Võimalik tulu teatrietenduste korraldamisest annetatakse samuti Kiikla lastekodule. Etendusi mängitakse perioodil august 2003 kuni august 2004 kokku 50 etendust. Tegemist on üsna omapärase projektiga, kus iga etendus on erinev. Etendused on kohaldatavad erinevale mängukeskkonnale ja vahelduvale näite-seltskonnale. Etendust saab improviseerida elav muusika klaveril või orelil. Loodame, et *Harala elulood* etendus õnnestub ka Sauel.

Piret Naber
Toompea Noortekoda

3. novembrist muutub kahe hommikuse bussi suund

Alates 3. novembrist 2003 muutub **enne kella 8 ja 9** Saue väljuva bussi number 190 sõidusuund Saue piires. Muudatus toimub elanike soovil, et eramute lasteaia- ja koolilapsed saaksid kergemini Saue kooli ja lasteaeda ning täiskasvanud Saue keskusesse tööle või kauplustesse-teenindusasutustesse. Täpsed sõidugraafikud kajastuvad oktoobri lõpus Saue Sõnas, Saue linna kodulehel www.saue.ee ja Hansabussi kodulehel www.hansabuss.ee ja bussipeatustes. Toome siinkohal ära oma liikumissuunda muutvate busside väljumisajad Saue elanike huvitavates peatuskohtades.

Saue Sõna

Bussid, mis saabuvad Sauele
07.50
08.50

sõidavad ümberpööratud suunal:

Peoleo	07.34	08.34
Saue tee	07.38	08.38
Tõkke	07.40	08.40
Rauna	07.43	08.43
Laastu	07.44	08.44
Raudteejaam	07.45	08.45
Saue	07.47	08.47
Linnavalitsus	07.51	08.51
Pärnasalu	07.52	08.52
Tule	07.55	08.55
Paulig	07.57	08.57
Olerex	07.59	08.59
Saue tee	08.00	09.00

Buss peatub teisel pool teed (ehitatud uued peatused).

Saue Huvikeskus kutsub pühapäeviti tantsima!

Kell 14.00 **Võistlustants** 7-10aastastele. Eriti oodatakse poisse!
Tantsuõpetaja Peeter Masing tel.05112734

Kell 16.00 **Breiktants**

Juhendaja Deniss Iljin

Kell 18.00 **Country-line dance** – see on tantsutreening igale eale.
Partner pole oluline!
Tantsuõpetaja Kaie Seger

Info telefonidel 659 5009 või 052 34 339

Laagri Spordihoones (Veskitammi 22) asuv**Veskitammi ilusalong**

Pakub järgmisi teenuseid:

- juuksur kogu perele
- maniküür
- pediküür
- silma- ja kulmuvärvimine
- depilatsioon
- SPA-hooldus kätele ja jalgadele
- Geelkünte paigaldus ja hooldus
- Solaarium

Oleme avatud:

Info telefonil: 67 96 841

E – R 09.00 – 20.00

L 09.00 – 16.00

SAUE PÄEVAKESKUSE TÖÖPLAAN

November 2003

6.november	11.00	Osavõtt VIII Tallinna eakate inimeste tervisepäevast
7.november	9.50	Vahakujude näituse Ebatavalised inimesed külastamine
12.november	15.00	Vabadusvõitlejate koosolek
18.november	15.00	Puuetega inimeste vesiaerobika
19.november	14.00	Mao- ja sooltehaigused.
Lektor dr Silvi Mänd
21.november	13.00	Kontsert Karjaküla Sotsiaalkeskuse eakatele
23.november	15.00	Videviku sügiskontserdi ühiskülastus
28.november	16.00	Pensionäride klubi Tammetõru kadriõhtu

TREPID, UKSED, AKNAD

(materjalide valik väga lai)
KÕIK TÖÖD KIIRESTI JA KORRALIKULT
Valmistame ka vanas stiilis mööblit.

Küsi hinda faksil 67 122 61
Info telefonil 056 64 55 64
kell 8.00 – 20.00

Samas vajatakse kiiresti maalrit

Keila Puidukoda
Asume Harju KEKI
territooriumil

SAUE PUIDU OÜ

(Kesa 20, Saue)

müüb saematerjali.

NÜÜD KA

HÖÖVELDATULT

Avatud

E – R 8.00 – 17.30

L 10.00 – 13.00

Info telef.: 6 709 183 või

050 50 194

Avatud juuksur

Sauel, Pärnasalu 11

(sissepääs Arco Transport Grupi peauksest)

Avatud:

Naistele T – L 10.00 - 20.00

Pühapäeval ja Esmaspäeval suletud

Meestele ja lastele

Avatud:

E, T, N, R, L 12.00 - 20.00

Kolmapäeval ja Pühapäeval suletud

Tel 6 709 024

Gsm 055 98 09 94

AS Protten

Esinduskauplus

**UUS VÄLJAPENEK
SÜGISKOLLEKTSIOONIST**

- Jakid, joped
- Seelikud, pluusid
- Kingad, saapad.
- Kotid uutes värvitoonides.

KÕK SEE SAADAVAL

PALDISKI MNT 19, KEILAS

Tel 06747567

E – R 9.00 – 19.00

L 10.00 – 16.00

P suletud

Saue Kristlik Vabakirik

Venekeelsed jumalateenistused

pühapäeviti kell 10.00-12.00.

Tammetõru 2a

**SAUE JÕUSAAL
avatud**

E, K, R, L - 10.00-22.00

T, N - 16.00-22.00

P - 10.00-16.00

Info tel: 670 9770

www.treening.ee

Võtame müüki kortereid,
maju, krunte Sauel.
**NB! KONSULTATSIOONID
TASUTA!**

E-R 10.00-17.00

Telefon 6 700 055,

052 91109,

e-mail nommest@online.ee
Tallinn-Nõmme, Raudtee 52/
Jaama 14, III korrus.

AEROOBIKA!!!

Saue Gümnaasiumis

(Nurmesalu tn 9)

Teisipäeviti

kell 20.15 – 21.15

Neljapäeviti

kell 20.00 – 21.00

Treener Anu Riit

Info: GSM 050 94 796

Tel 6 709 740

Saue Sõna

Väljaandja:

Saue Linnavalitsus,

Tule 7, Saue 76505

Telefon: 679 0175,

faks 679 0193

www.saue.ee

e-mail: juhan@saue.ee

Kujundus ja trükk:

AS Spin Press

Tiraaž 1500